

RAPORT Z WIZYTACJI
(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

**dokonanej w dniach 26 – 27 lutego 2016 r. na kierunku *zarządzanie*
prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia
realizowanych w formie studiów niestacjonarnych w Wydziale Zamiejscowym w Elblągu
Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego w Warszawie**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Wojciech Downar – członek PKA
członkowie:

- prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA
- prof. dr hab. Stefan Wrzosek - członek PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- Ariel Wojciechowski – ekspert PKA

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja w Wydziale Zamiejscowym w Elblągu Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego w Warszawie na kierunku *zarządzanie* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Ostatnia ocena programowa na tym kierunku odbyła się w roku 2010 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała PKA Nr 466/2010 z dnia 27 maja 2010 r.). Wiele z uwag podczas oceny dotyczyło zagadnień formalnych. Uczelnia w znacznym stopniu poprawiła uwagi sformułowane w raporcie z wizytacji.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą w Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, przedstawicielem Koła Naukowego, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi - przedstawicielami otoczenia gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków Zespołu Oceniającego, w Załączniku nr 2.

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	Wyróżnia- jąco	w pełni	znacząco	częściowo	Niedostate- cznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych			X		
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy			X		
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

Na podstawie Decyzji z dnia 13 lipca 1993 r. Minister Edukacji Narodowej udzielił założycielowi – ks. Marianowi Piwko zezwolenia na utworzenie uczelni niepaństwowej pn. Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości im. Bogdana Jańskiego w Warszawie, wraz z udzieleniem zgody na kształcenie na kierunku studiów zawodowych „zarządzanie i marketing”.

Strategia Rozwoju Szkół im. Bogdana Jańskiego została przyjęta przez Konwent Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego w dniu 12 września 2008 roku. Strategia ta obejmuje wszystkie Wydziały zamiejscowe, dla których stanowi określenie kierunków rozwoju. W Strategii tej nie określono horyzontu czasowego, ale ze wskazanych etapów realizacji wynika, że pierwsze 3 etapy

rozwoju: I – 1991-1993; II – 1993-2000 oraz III – 2001-2007 zostały zrealizowane, a nowa strategia obejmuje dwa etapy: IV – 2008-2014 (Budowa środowiska kooperacyjnego i korporacyjnego) oraz etap V – 2015-2020 (Kreowanie rzeczywistości narodowej i państwowej).

W tej Strategii zawarto filozofię zarządzania Szkołą: „Koncepcja Szkoły, zorientowana na ciągłe doskonalenie, wymaga określonego sposobu myślenia - również w aspekcie organizacji i zarządzania, który umożliwi konstruktywne podejście do złożonego charakteru, zarówno prowadzonej działalności, jak i środowiska działania. Sposób myślenia o Szkole – spójny z koncepcją Szkoły - muszą charakteryzować następujące cechy:

- działalność w obszarze nauki i dydaktyki,
- działalność w obszarze wychowania,
- działalność w obszarze wdrożeniowo-gospodarczym.”

Misją Szkoły jest edukacja do chrześcijańskiej służby Narodowi, Kościołowi i Państwu oraz wdrażanie uniwersalizmu chrześcijańskiego według Zgromadzenia Zmartwychwstańców, który brzmi: "Podejmując zbawczy plan Boga wobec Narodu Polskiego i innych narodów, będziemy działać dla ich suwerenności i poszanowania w świecie. Będziemy skutecznie działać na rzecz wspólnoty ludzkiej, która byłaby w stanie zaakceptować dążenia Narodu Polskiego do godnego życia.

Jak podaje Statut, Szkoła realizuje swoją misję poprzez kształtowanie celów i strategii edukacyjnych oraz podejmowanie innych zadań, stosownie do potrzeb rzeczywistości i zgodnie z wszystkimi wartościami stanowiącymi dewizę Szkoły:

PRAWDA- gdyż poszukiwanie prawdy jest celem nauki.

DOBRO- gdyż czynienie dobra jest powołaniem ludzi dobrej woli.

SKUTECZNOŚĆ - gdyż skuteczność, czyli umiejętność osiągnięcia wyznaczonych celów jest obowiązkiem ludzi podejmujących zadania.

W ocenie Zespołu wizytującego, kierunek *zarządzanie* wpisuje się w pełni w misję Szkoły oraz motto Szkoły jakim jest *Prawda, Dobro, Skuteczność* ucząc metod krytycznego i analitycznego myślenia, kreatywności, przedsiębiorczości i odpowiedzialności, a także dając możliwość zdobycia konkretnej specjalistycznej wiedzy. Kształcenie na kierunku *zarządzanie* odbywa się zgodnie z zakładanym przez Szkołę modelem zdobywania możliwie wszechstronnego wykształcenia ogólnego i zawodowego w ramach profilu ogólnoakademickiego.

W strategii wyróżniono 8 następujących celów strategicznych:

- A – Rozwój działalności edukacyjnej
- B – Rozwój działalności badawczej i naukowej
- C – Zintegrowane i adekwatne środowisko akademickie
- D – Zapewnienie optymalnej struktury źródeł finansowania
- E – Efektywne zarządzanie
- F – Stała współpraca z otoczeniem
- G – Wspomaganie posłannictwa Kościoła
- H – Służba wartościom humanistycznym

Każdy z celów strategicznych (A-H) nazywanych celami nadrzędnymi posiada kilka celów niższego rzędu. Dla celu A – Rozwój działalności edukacyjnej wyspecyfikowano 8 celów podrzędnych zgodnych z polityką zapewnienia jakości, m.in.:

- A1 – Rozwój nowych usług edukacyjnych
- A2 – Konkurencyjność bieżącej oferty edukacyjnej
- A3 – Rozwój własnych usług komplementarnych
- A4 – Doskonalenie kadr w zakresie działalności edukacyjnej
- A5 – Doskonalenie jakości usług edukacyjnych.

Ważnym elementem strategii jest jej rola w zapewnieniu jakości kształcenia, co ma zapewnić realizacja celów:

- A5.1 – Prowadzenie systematycznych badań w zakresie doskonalenia jakości edukacji
- A5.2 – Standaryzacja usług
- A5.3 – Opracowanie i wdrożenie systemu zapewnienia jakości
- A5.4 – Uzyskanie certyfikatów w zakresie edukacji.

Polityka jakości określona jest w dokumentacji WSZiDJK, w której opisane są zasady wspierające realizację postawionych celów i zadań jakościowych, a w szczególności: dotyczące procesu dyplomowania, udziału interesariuszy zewnętrznych w opracowywaniu koncepcji kształcenia,

zasad odbywania praktyk oraz udostępniania informacji studentom.

Realizacja strategii przez cele cząstkowe jest wykonywana, ale od 2008 roku nie było jej aktualizacji. Budowa zaktualizowanej strategii powinna uwzględniać zmiany jako zaszyły w szkolnictwie wyższym, a mianowicie wprowadzenie krajowych ram kwalifikacji, co skutkowało wprowadzeniem opisu kierunku studiów za pomocą efektów kształcenia, wprowadzeniem profili kształcenia: ogólnoakademickiego i praktycznego, swoboda w budowie programów studiów szerzej uwzględniających potrzeby rynku pracy, wnioski z analiz badań absolwentów, itp., a także zwiększeniem roli w procesie kształcenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Unikatową cechą koncepcji kształcenia na kierunku *zarządzanie*, która bezpośrednio odpowiada założeniom misji Uczelni jest występowanie w toku studiów grupy przedmiotów związanych z ogólnymi wartościami humanistycznymi. Są to takie przedmioty jak: „Personalizm chrześcijański”, „Aksjologia”, „Wyzwania społeczne” oraz „Kreowanie rzeczywistości”.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku opiera się na programie kształcenia, który został opracowany z uwzględnieniem Krajowych Ram Kwalifikacji, jak również nawiązuje do standardów kształcenia obowiązujących do roku 2012, szczególnie w zakresie doboru przedmiotów w modułach kształcenia ogólnego i podstawowego. Modyfikacja koncepcji kształcenia opiera się głównie na dostosowywaniu istniejących i opracowywaniu nowych specjalności.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

Perspektywy rozwoju ocenianego kierunku są w dużej mierze uzależnione od liczby studentów. Kierunek *zarządzanie* na Wydziale Zamiejscowym w Elblągu liczy niewielu studentów (łącznie na 4 latach studiów licencjackich 42 osoby, z czego w bieżącym r.a. kończy się ostatni cykl 4 letni, na którym studiuje 13 studentów). Władze Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego w pełni podtrzymują decyzję rozwoju tego kierunku, dlatego przygotowują przejście z profilu ogólnoakademickiego na profil praktyczny. Stan przygotowań do wdrożenia profilu praktycznego jest Zespołowi wizytującemu nieznanym, ponieważ Uczelnia nie przedstawiła żadnych dokumentów, ani wstępnych założeń do budowy tego profilu. Z rozmów odbytych w czasie wizytacji wynika, że obecnie trwają prace nad określeniem zestawu nowych specjalności, które stanowić będą ofertę dla studentów profilu praktycznego. Dotychczasowe doświadczenia w zakresie kształcenia na kierunku *zarządzanie* pokazują, że profil praktyczny będzie docelowym rozwiązaniem dla tego kierunku.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

Wydział przyporządkował efekty kształcenia dla kierunku *zarządzanie* do obszaru nauk społecznych, w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinach: nauki o zarządzaniu, ekonomia oraz w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinach pedagogika i socjologia. Przyporządkowanie do dyscyplin dokonane jest w drodze uchwały konwentu (Uchwała nr 6C z dnia 23 września 2015 r. w sprawie przyporządkowania odniesień efektów kształcenia na kierunku *zarządzanie* na Wydziale Zamiejscowym w Elblągu). Wydział określił przyporządkowanie w sposób prawidłowy. Określone dyscypliny mają bezpośrednie odzwierciedlenie w opisie kierunkowych efektów kształcenia.

Jednak przyporządkowanie do dyscyplin powinno zostać ujednoczone, ponieważ w raporcie samooceny podane są inne informacje niż wynika to z przytoczonej uchwały (m.in. na str. 20 raportu jest informacja, że dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia na kierunku *zarządzanie* to: nauki o zarządzaniu, ekonomia, finanse oraz filozofia, na str. 4-5 występuje przypisanie do 15 dyscyplin).

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/którego kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy

z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

Uczelnie określiła efekty kształcenia dla kierunku *zarządzanie* I stopnia w drodze Uchwały nr 22a Konwentu z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunku *zarządzanie* prowadzonego na poziomie studiów pierwszego stopnia w Szkole Wyższej im. Bogdana Jańskiego. Przy opisie kierunku wykorzystano wszystkie efekty obszarowe z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Opis efektów kształcenia jest sporządzony zgodnie z załącznikiem 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, w części dotyczącej profilu ogólnoakademickiego.

Sformułowane efekty kierunkowe są bardzo szczegółowe i dzielą się na dwie grupy: efekty realizowane na przedmiotach wchodzących w skład modułów kształcenia humanistycznego, ogólnego, podstawowego, kierunkowego oraz naukowo – badawczego, jak również efekty realizowane na przedmiotach specjalnościowych. W ramach pierwszej grupy sformułowano łącznie 91 efektów (W – 38, U – 32, KS – 21). Dla dwóch uruchomionych specjalności „Zarządzanie Kapitałem Ludzkim” oraz „Finanse i rachunkowość w zarządzaniu” sformułowano odpowiednio 32 efekty (W – 14, U – 12, KS – 6) oraz 38 efektów (W – 16, U – 16, KS – 6).

Opis efektów jest często szczegółowy, ale komunikatywny i konkretny. W opisie efektów kierunkowych znajdują się elementy przyjętej koncepcji kształcenia, sformułowanej m.in. poprzez cele Uczelni (oparte m.in. o aksjologię jako fundament rozwoju nauki i społeczeństwa, rozwijanie i doskonalenie integralnego modelu kształcenia łączącego wiedzę, postawy i umiejętności, rozwijanie umiejętności praktycznej aplikacji wiedzy, itd.).

Wątpliwości budzi natomiast sposób określania opisu kierunku za pomocą efektów. Obecnie podstawą opisu kierunku są wyłącznie efekty przedmiotowe, które zostały zestawione, stanowiąc tym samym opis całego kierunku. W związku z powyższym efekty kierunkowe nie stanowią swobodnego opisu kierunku, są bardzo rozproszone i nie stanowią uogólnienia efektów przedmiotowych. Zaleca się, aby w trakcie opracowywania opisu efektów kształcenia dla profilu praktycznego sformułować syntetyczny opis kierunku za pomocą efektów, które wyznaczą specyfikę kierunku *zarządzanie* o profilu praktycznym a następnie będą uszczegóławiane i realizowane na poszczególnych przedmiotach, zgodnie z matrycą odniesień kierunkowych efektów kształcenia do przedmiotów przewidzianych w programie studiów.

Efekty przedmiotowe sformułowane są w sylabusach. Dla każdego przedmiotu sformułowane są efekty (na ogół około 10), z uwzględnieniem ich struktury. Zatem efekty kierunkowe są prostą sumą tworzącą wykaz, wszystkich efektów przedmiotowych.

W efektach kształcenia są również odniesienia do kompetencji potrzebnych w przygotowaniu do pracy naukowo – badawczej (m.in.: „ma wiedzę niezbędną do formułowania własnych opinii”, „rozdziela tekst naukowy od nienaukowego”, „jest przygotowany do prowadzenia dyskusji, osiągnięcia kompromisu, rozumienia argumentów strony przeciwnej”, itp.). Można stwierdzić, że zakładane efekty kształcenia uwzględniają zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności, w tym badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji. Ponadto efekty przedmiotów specjalnościowych uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów kompetencji społecznych niezbędnych, na rynku pracy (np. „potrafi rozstrzygać problemy menedżerskie”).

Zestawienie odniesień efektów kierunkowych do efektów przedmiotowych znajduje się w matrycy efektów kształcenia. Matryca dobrze pokazuje zależności efekt/przedmiot. Każdy efekt kierunkowy jest realizowany przez efekty kilku (kilkanaście) przedmiotów, co jest konsekwencją przyjętego sposobu określania efektów kierunkowych (efekt przedmiotowy ma takie same brzmienie jak efekt kierunkowy).

W opinii studentów zakładane efekty kształcenia są im przedstawiane oraz prowadzący zajęcia dydaktyczne omawiają je podczas pierwszego spotkania z danego przedmiotu. Ponadto w opinii studentów zakładane efekty kształcenia są zrozumiałe i możliwe do zweryfikowania na podstawie przyjętych metod weryfikacji takich jak: kolokwia, egzaminy, prace zespołowe czy indywidualne.

Studenci są świadomi celowości przedstawianych efektów kształcenia oraz uznają ich zasadność. Przyjęte efekty kształcenia uwzględniają zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, oraz kompetencji społecznych. Studenci nie zgłaszają zastrzeżeń do uzyskiwania informacji o kartach przedmiotu u prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich.

Można stwierdzić, że zakładane efekty kształcenia uwzględniają zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności, w tym badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

Nie dotyczy

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

Zajęcia na Wydziale Zamiejscowym w Elblągu prowadzone są tylko w formie niestacjonarnej.

Treści programowe dla ocenianego kierunku są uwzględnione w strukturze planu studiów (podział na moduły) oraz w opisie każdego przedmiotu (sylabusy). W strukturze planu studiów występują następujące grupy przedmiotów (moduły): kształcenia humanistycznego, ogólnego, podstawowego, kierunkowego oraz specjalnościowego. Zgodnie z misją Uczelni oraz koncepcją kształcenia na ocenianym kierunku (opartymi na triadzie: „Prawda – poszukiwanie prawdy jest celem nauki, Dobro – czynienie dobra jest powołaniem ludzi dobrej woli, Skuteczność, czyli umiejętność osiągania wyznaczonych celów jest obowiązkiem człowieka podejmującego zadania”) w toku studiów występuje grupa przedmiotów związanych z ogólnymi wartościami humanistycznymi. Są to takie przedmioty jak: „Personalizm chrześcijański”, „Aksjologia”, „Wyzwania społeczne” oraz „Kreowanie rzeczywistości”. Przedmioty w modułach kształcenia podstawowego i kierunkowego są dobrze dobrane, ukierunkowane na zdobycie wiedzy podstawowej z zakresu nauk ekonomicznych oraz zarządzania. Na Wydziale prowadzone są obecnie dwie specjalności: „Zarządzanie kapitałem ludzkim” oraz „Finanse i rachunkowość w zarządzaniu”.

Wszystkie wymienione specjalności odpowiadają efektom sformułowanym dla kierunku i dyscyplinom, do których przypisane są kierunkowe efekty kształcenia. Uruchomione specjalności na kierunku, jak również inne pozostające w ofercie są w pełni zgodne z efektami kierunku *zarządzanie*.

Największy blok (47 punktów ECTS) stanowi grupa przedmiotów kształcenia kierunkowego. Dobór przedmiotów w tej grupie odpowiada wskazanym dyscyplinom – najwięcej przedmiotów nawiązuje do zagadnień zarządzania. Treści tego modułu zapewniają studentom dobrą podstawę wiedzy z zakresu zarządzania i nauk ekonomicznych.

Treści przedmiotów opisane w sylabusach sporządzone są odrębnie dla wykładów i ćwiczeń. Treści programowe określone są na ogół w sposób zwięzły, odpowiadający nazwie i efektom danego przedmiotu.

W toku prowadzonej wizytacji zwrócono uwagę na niekompletną realizację efektów kształcenia w zakresie przygotowania do badań naukowych w odniesieniu do treści realizowanych w trakcie zajęć dydaktycznych, co zostało potwierdzone w trakcie spotkania ze studentami.

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiającą studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i

prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

Stosowane metody kształcenia określone są w sylabusach w części „Metody dydaktyczne”. Metody dydaktyczne są zróżnicowane w zależności od specyfiki przedmiotu i formy prowadzenia zajęć. Przykładowe metody dydaktyczne to: prezentacja multimedialna, studia przypadków, dyskusja dydaktyczna, film, symulacja, metoda problemowa, gry dydaktyczne, inscenizacje, ćwiczenia warsztatowe, metoda problemowa, testy, prezentacje na forum, metoda coachingu, scenki, metoda interaktywna, rozwiązywanie zadań, itp.

W wielu przypadkach metody są specyficzne dla przedmiotu, np.: analiza tekstów źródłowych, omawianie i rozwiązywanie przypadków służące zobrazowaniu roli poszczególnych instytucji prawnych, dokonywanie operacji na kontach, sporządzanie sprawozdań finansowych w grupach i indywidualnie, itp.

W toku studiów studenci realizują przedmiot „Metodyka badań i prac naukowych”, którego celem jest zdobycie wiedzy o cechach specyficznych nauki, jak również przygotowanie studentów do samodzielnego prowadzenia badań naukowych m.in. w zakresie przygotowania pracy dyplomowej.

Ponadto zagadnienia metodyki ujęte są w treściach przedmiotu „Seminarium dyplomowe”. M.in. przewidziano takie zagadnienia jak: wykorzystanie metod badawczych w pracy dyplomowej, opracowanie materiałów źródłowych, określenie metod badań i realizacji pracy oraz interpretacja wyników badań empirycznych w pracy dyplomowej.

Podczas spotkania studentów z Zespołem Oceniającym potwierdzono, że stosowane metody kształcenia na wizytowanym kierunku są wystarczające i adekwatne do zdobywania zakładanych efektów kształcenia oraz uwzględniają samodzielne uczenie się przez studentów poprzez przygotowywanie referatów i projektów. Ponadto realizowane są metody aktywizujące studentów do pracy w grupach oraz przygotowujące ich do przyszłej pracy zawodowej. Obecni na spotkaniu studenci wyrazili pozytywną opinię o stosowanych metodach kształcenia, jako adekwatnych do zdobywania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. W opinii studentów dobrą praktyką byłoby przemyślenie stosunku zajęć teoretycznych względem zajęć praktycznych, mających na celu podniesienie jakości kształcenia oraz zwiększenia efektywności zdobywania efektów kształcenia istotnych do przygotowania do przyszłej ścieżki zawodowej.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

Na kierunku *zarządzanie* na studiach niestacjonarnych I stopnia kształcenia trwa 6 semestrów. Dla jednego cyklu kształcenia, który zakończył się w semestrze zimowym roku akademickiego 2015/2016, studia trwały 7 semestrów. W przypadku studiów 6 semestralnych w toku studiów jest od 1.260 do 1.264 godzin (odpowiednio specjalności: „Finanse i rachunkowość w zarządzaniu” oraz „Zarządzanie kapitałem ludzkim”), za które student otrzymuje, w obu przypadkach, 188 punktów ECTS.

Czas trwania kształcenia oraz przewidziany w programie studiów łączny nakład pracy na poszczególnych przedmiotach tworzy właściwe ramy do zrealizowania efektów kształcenia i zakładanych treści programowych dla kierunku *zarządzanie*.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

Jednostka w programie studiów określiła podstawowe wskaźniki związane z punktacją ECTS przewidziane w przepisach prawa. Na ocenianym kierunku za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela student otrzymuje 76 punktów. Liczba ta jest ustalona w oparciu o liczbę godzin w toku studiów oraz liczbę godzin konsultacji. Wielkości te są ustalone prawidłowo, na realnym poziomie, odpowiadającym rzeczywistej liczbie godzin kontaktowych w toku studiów.

Łączna liczba punktów ECTS jaką student utrzymuje za przedmioty z zakresu nauk

podstawowych właściwych dla ocenianego kierunku wynosi 41. Liczba ta jest ustalona prawidłowo, obejmuje 8 przedmiotów, które stanowią dobrą podstawę wiedzy z zakresu nauk ekonomicznych (m.in. „Matematyka” „Statystyka opisowa”, „Mikroekonomia”, „Nauki o organizacji”, itd.).

Za niezwiązane z kierunkiem studiów zajęcia ogólnouczelniane lub zajęcia na innym kierunku studiów student otrzymuje 8 punktów, za 4 przedmioty, które dotyczą zajęć na innym kierunku studiów.

Za zajęcia z obszarów nauk humanistycznych student otrzymuje 26 punktów. Przykładowe przedmioty w tej grupie to m.in.: „Personalizm chrześcijański”, „Aksjologia”, „Wyzwania społeczne”, itd.. Liczby punktów ECTS za ten moduł są określone prawidłowo, w wymaganej wysokości.

Za zajęcia z wychowania fizycznego student otrzymuje dwa punkty ECTS. Za praktyki zawodowe student otrzymuje 8 punktów. Za zajęcia z języka obcego student otrzymuje 12 punktów.

Za zajęcia o charakterze praktycznym student otrzymuje 15 punktów ECTS. W przypadku profilu ogólnoakademickiego można uznać, że jest to liczba wystarczająca, jednak liczba ta powinna zostać zwiększona. W toku studiów obecnie znajdują się bowiem zajęcia, które mają charakter warsztatowy, które mogłyby być również zaliczone do tego typu zajęć. Przy budowie programu kształcenia dla profilu praktycznego liczba ta powinna zostać zwiększona, zgodnie z przyjętą specyfiką przedmiotów, form zajęć oraz stosowanych metod dydaktycznych.

W zakresie punktacji ECTS należałoby ujednoczyć informacje, ponieważ dane przedstawione w raporcie samooceny są inne niż przedstawione w dokumencie „Program kształcenia na kierunku *zarządzanie*, Załącznik nr 1” (który jest podstawą niniejszej oceny).

Wydział nie przedstawił zestawienia modułów związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi. Z analizy programu studiów wynika, że takie moduły występują. Można do nich zaliczyć takie przedmioty jak m.in.: „Metodyka badań i prac naukowych”, „Edukacja poprzez projekty” czy „Aksjologia”.

Na poziomie przedmiotów nakład pracy studenta został określony w sylabusach w części „Obciążenie pracą studenta”. Określony nakład pracy obejmuje kilka części w zależności od specyfiki przedmiotu. Podstawową częścią nakładu pracy studenta są godziny kontaktowe. Pozostałe części nakładu pracy studenta obejmują jego pracę samodzielną, w tym: m.in.: przygotowanie się do zajęć, do zaliczenia, przygotowanie pracy pisemnej (zaliczeniowej), jak również specyficzne dla danego przedmiotu aktywności, jak np. pełnienie funkcji menedżerskich w symulacyjnej grze decyzyjnej. Nakład pracy studenta na poziomie przedmiotów jest określony prawidłowo.

Warunki związane z punktacją ECTS są zgodne z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności z zapisami rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

Plan studiów na kierunku *zarządzanie* przewiduje wybór modułów studiów przez studenta. Student ma możliwość wyboru specjalności (63 punkty ECTS dla obu uruchomionych specjalności). Stanowi to 33,5% łącznej liczby punktów ECTS. Jednostka w programie studiów zapewnia zatem możliwość wyboru modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% łącznej liczby punktów ECTS.

W toku wizytacji na podstawie przeprowadzonych czynności i rozmów ze studentami, stwierdzono, że pomimo uwzględnienia w programie modułów do wyboru, jednostka nie stwarza studentom realnych możliwości w tym zakresie. Ze względu na liczbę studentów uruchomiona jest jedna specjalność, co dla części studentów chcących studiować inną specjalność z oferty, nie stanowi realnego wyboru. W opinii studentów wprowadzenie elastyczności doboru przyczyniłoby się do podniesienia jakości kształcenia oraz umożliwiłoby zwiększenie ich umiejętności, wiedzy i kompetencji społecznych.

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiającą

studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

Formy zajęć dydaktycznych określone są w programie studiów, wśród których wyróżnia się: wykłady, ćwiczenia oraz warsztaty. W strukturze form zajęć w sylabusach występują tylko dwie formy prowadzenia zajęć: wykłady i ćwiczenia (do których zalicza się również zajęcia warsztatowe). Wykłady stanowią 41%, ćwiczenia 43% i zajęcia warsztatowe 17%. Można zatem przyjąć, że aktywizujących form prowadzenia zajęć jest 60%. Występują niewielkie różnice w strukturze form zajęć pomiędzy specjalnościami. Formy zajęć są prawidłowo dobrane do charakteru przedmiotu. Najwięcej zajęć o charakterze warsztatowym przewidzianych jest dla takich przedmiotów jak np. „Kreowanie rzeczywistości”, „Wyzwania społeczne”, „Mediacje i negocjacje” oraz „Komunikacja interpersonalna”.

Formy zajęć i ich struktura na ocenianym kierunku sprzyjają realizacji założonych efektów kształcenia, zarówno przedmiotowych, jak również kierunkowych. Aktywizujące formy zajęć, w szczególności zajęcia seminaryjne, przygotowanie projektów, udział w grach decyzyjnych zapewniają również uzyskanie kompetencji niezbędnych w działalności badawczej.

Rozwiązania w zakresie infrastruktury e-learningu zostały przygotowane dla całej Uczelni. Uczelnia korzysta z platformy Moodle. Opracowane zostały również kryteria, które muszą spełniać materiały przeznaczone do wykorzystania na platformie e-learningowej („Standardy materiałów e-learningowych SWBJ”). Wydział umożliwia zatem studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej (e-learningowej) o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych, personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami. Zakres wykorzystania platformy jest niewielki (nie ma w sylabusach określonego zakresu stosowania e-learningu).

Zajęcia na Wydziale Zamiejscowym w Elblągu prowadzone są tylko w formie niestacjonarnej. Zajęcia odbywają się w piątki (od godz. 16:00) oraz soboty. W soboty zajęcia trwają w blokach do godziny 18:30 lub do 20:50. W niedzielę zajęcia się nie odbywają. Zjazdy odbywają się na ogół co dwa tygodnie. Długość trwania bloku to 1,5 godziny. Przerwy między blokami trwają po 10 minut.

Liczebność grup nie budzi zastrzeżeń, jest podyktowana ogólnie małą liczbą studentów na roku (jedna grupa na roku). Organizacja zajęć na Wydziale Zamiejscowym w Elblągu jest prawidłowa.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym oraz na podstawie przedstawionych dokumentów, dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, w tym liczebność grup w opinii studentów w pełni umożliwia osiągnięcie przyjętych efektów kształcenia. Studenci wyrazili pozytywną opinię o organizacji zajęć, planach przedmiotów oraz informacji o nich. Swoje uwagi kierują względem proporcji pomiędzy zajęciami praktycznymi a zajęciami teoretycznymi.

Z perspektywy studentów kierunek, na którym studiują powinien umożliwiać im realizację większej liczby godzin zajęć praktycznych, co miałoby pozytywne przełożenie na ich pracę zawodową. Prowadzona przez jednostkę polityka indywidualizacji programu studiów w odbiorze studentów jest zasadna oraz dobrze oceniana. Ze względu na niestacjonarną formę studiów, korzystanie ze zindywidualizowanej ścieżki kształcenia jest znikome. Wyrażono również pozytywną opinię nt. planu zajęć. W odniesieniu do wykorzystania technik i metod kształcenia na odległość, studenci pozytywnie wypowiedzieli się, co do platformy e-learningowej stosowanej w wizytowanej jednostce.

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

Program studiów przewiduje obowiązkowe praktyki w wymiarze łącznym 160 godzin. Praktyka podzielona jest na dwie części: specjalistyczną (realizowana w III, IV semestrze w wymiarze 80 h) oraz dyplomową (V, VI sem. – 80h). Zasady odbywania praktyk określa regulamin studiów

oraz regulamin praktyk studenckich (Zarządzenie nr 10 Rektora z dnia 24 września 2015 r. oraz nr 11 z dnia 10 lipca 2013 r.).

Pierwszą część praktyki studenci mogą odbyć w ramach umowy o pracę. W tym przypadku student zobowiązany jest dostarczyć niezbędne dokumenty od pracodawcy, w tym zakres wykonywanych obowiązków. Druga część praktyki (dyplomowa) jest ściśle zintegrowana z pisaną pracą licencjacką i podlega promotorowi, który określa termin i miejsce jej odbywania. Takie rozwiązanie należy uznać za właściwe, dające studentowi możliwość konsultowania zagadnień praktycznych podczas pisania pracy z promotorem.

Nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk sprawuje Akademickie Biuro Karier. Kierownik biura karier zalicza praktyki na podstawie przedstawionej przez studenta dokumentacji, która zawiera m.in.: opis zrealizowania programu praktyki oraz opinię opiekuna praktyk w przedsiębiorstwie, a w przypadku praktyki dyplomowej dodatkowo opinię promotora.

W programie kształcenia nie ma określonych efektów praktyki, ponieważ nie został sporządzony dla tego modułu sylabus. Natomiast cele praktyki określone są w regulaminie studiów. Cele te związane są bezpośrednio ze zdobywanymi umiejętnościami praktycznymi.

Program praktyki jest ustalany indywidualnie ze studentem. Za praktyki zawodowe student otrzymuje 8 punktów ECTS, co w przybliżeniu odpowiada godzinowemu wymiarowi praktyk. Przyjęte i realizowane zasady organizacji i kontroli praktyk należy uznać za wystarczające, jak na profil ogólnoakademicki.

Lista przedsiębiorstw, w których studenci odbywali praktyki jest niewielka, obejmuje kilkanaście podmiotów. W każdym z nich istnieje możliwość zrealizowania praktyki, w zakresie programu przewidzianego dla studentów kierunku *zarządzanie*.

Informacje o praktykach, jak i sposobie ich realizacji oraz zakładanych dla nich efektów kształcenia są przedstawiane studentom podczas spotkania z pracownikiem jednostki odpowiedzialnym za prowadzenie praktyk. Studenci mają możliwość realizacji praktyk zarówno w miejscach proponowanych przez jednostkę, jak i praktyk w instytucjach zaproponowanych przez studenta po dopełnieniu formalności ze strony praktykodawcy oraz praktykobiocy. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci pozytywnie odnieśli się do dobrej praktyki prowadzonej na kierunku *zarządzanie*, która umożliwia realizację praktyk na podstawie pracy zawodowej wykonywanej równocześnie do podjętych studiów.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest słabą stroną Wydziału. Aktualnie na Wydziale nie ma studentów przyjeżdżających lub wyjeżdżających w ramach wymiany międzynarodowej (Erasmus+, umowy bilateralne). Wydział nie posiada ofert kształcenia w językach obcych. W procesie dydaktycznym uczestniczyło w poprzednim roku dwóch wykładowców przyjeżdżających z zagranicy (Ukraina).

W opinii studentów wprowadzenie przedmiotów realizowanych w językach obcych byłoby dobrą praktyką, która pozytywnie wpłynęłaby na jakość kształcenia oraz przygotowanie studentów wizytowanego kierunku.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

Uczelnia określiła zasady rekrutacji w drodze uchwały nr 33A Konwentu z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie warunków i trybu przyjęć na studia oraz form studiów na poszczególnych kierunkach w r.a. 2015/2016.

Zasady te są bardzo ogólne i dotyczą przede wszystkim wymogów formalnych. Kandydaci przyjmowani są po złożeniu niezbędnych, określonych w uchwale, dokumentów, z których podstawowym jest świadectwo maturalne. Uchwała rekrutacyjna określa również ogólne zasady

przyjąć na studia I stopnia osób, które ukończyły szkołę średnią za granicą, jak również cudzoziemców.

W opinii studentów wdrożona na kierunku *zarządzanie* polityka rekrutacyjna jest adekwatna, klarowna i odpowiednia z punktu widzenia studentów w kontekście właściwego doboru kandydatów. Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym studenci nie wnosili uwag odnośnie zasad rekrutacji oraz ich jednolitości i obiektywności

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

Uczelnia określił warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się w drodze formalnej w bardzo ogólny sposób, w Regulaminie studiów, w Rozdziale 12 („Studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się”) oraz w Uchwale Konwentu z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się.

W przygotowanej dokumentacji znajdują się stwierdzenia, że studenci ubiegający się o przyjęcie na studia na Wydziale Zarządzania zobowiązani są do przedstawienia odpowiednich dokumentów potwierdzających dotychczasową drogę kształcenia. Określone są również ogólne warunki postępowania w przypadku, gdy przedstawione przez kandydata efekty uczenia się poza systemem studiów nie są adekwatne do efektów kształcenia obowiązujących na kierunku zarządzanie. Dla studenta, który został przyjęty w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się Dziekan określa indywidualny plan studiów.

Na wizytowanym Wydziale dotychczas nie potwierdzono efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

Podstawowa informacja dotycząca sposobów weryfikacji efektów kształcenia znajduje się w sylabusach w części, „Warunki zaliczenia przedmiotu i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiąganych przez studenta”. Dodatkowo sposoby weryfikacji uszczegółowione są w „Matrycy kierunkowych efektów kształcenia w odniesieniu do sposobu weryfikacji”. W sylabusach jako najczęściej stosowane metody weryfikacji wskazano m.in.: prace pisemne, projekt, aktywność na zajęciach, na ćwiczeniach warsztatowych. Na niektórych przedmiotach opis sposobów weryfikacji jest stosunkowo szczegółowy, np. dla przedmiotu „Edukacja poprzez projekty”. W matrycy określono grupę metod weryfikacji osobno dla egzaminu (pisemny i ustny), zaliczenia (prace pisemne,teczka prac, projekt, sprawozdanie, prezentacje, praca kontrolna, aktywność) oraz pracy dyplomowej. Sposoby weryfikacji uwzględniają strukturę przedmiotowych efektów kształcenia (wiedza, umiejętności kompetencje społeczne).

Zasady i sposób weryfikacji efektów w procesie dyplomowania jest określony w kilku dokumentach, m.in.: w Regulaminie studiów (r. 11 „Zakończenie studiów”) oraz w dokumencie „Zasady dyplomowania” (uchwała nr 11 a Konwentu z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad dyplomowania”). „Zasady dyplomowania w sposób wyczerpujący określają takie zagadnienia jak m.in.: dobór promotorów, przebieg seminarium dyplomowego, wymogi stawiane pracom dyplomowych, przebieg egzaminu dyplomowego, itp.. Ramy formalne procesu dyplomowania są właściwie, szczegółowo opracowane i udostępnione studentom.

Zespół Oceniający przeanalizował 158 tytułów prac dyplomowych, które były obronione na kierunku *zarządzanie* w ostatnich czterech latach. Tematyka prac dyplomowych jest na ogół zgodna z dyscyplinami, do których przypisane są efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. Jednak występują

również prace z zakresu dyscypliny finansów. Na ogół są one związane bezpośrednio z zagadnieniami zarządzania, ale zdarzają się wyjątki (np. „Rachunkowość w gospodarstwie rolnym” czy „Aktywa trwałe w jednostkach budżetowych na przykładzie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Elblągu”). Prace analizowane przez Zespół Oceniający podczas wizytacji wskazują, że spełniają one wymogi merytoryczne i formalne i dla tego typu prac. Zastrzeżenia można mieć do sposobu wnioskowania (wnioski niejednokrotnie są bardzo proste) oraz teoretycznego charakteru pojedynczych prac, czego należałoby unikać, szczególnie w kontekście przygotowywania profilu praktycznego.

Egzamin dyplomowy obejmuje: prezentację pracy przez studenta oraz odpowiedzi na trzy pytania, z zakresu pracy, z przedmiotów podstawowych i kierunkowych oraz specjalnościowych. Przyjęty sposób i zakres egzaminu pozwala na dobre zweryfikowanie efektów kształcenia w procesie dyplomowania. Obsadę seminarium stanowią dwie osoby jedna ze stopniem doktora habilitowanego i jedna ze stopniem doktora. Obsada seminarium nie budzi zastrzeżeń.

W opinii studentów stosowane na wizytowanym kierunku metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia (egzamin, kolokwia, prace projektowe, raporty, referaty) są odpowiednie względem realizowanych przedmiotów przewidzianych w programie studiów oraz umożliwiają sprawiedliwą i jednolitą ocenę studentów oraz weryfikację efektów kształcenia. Wymienione powyżej metody w opinii tej grupy społeczności akademickiej pozytywnie wpływają na proces uczenia się. Studenci otrzymują na pierwszych zajęciach pełną i zrozumiałą informację o formach i terminach oceniania i weryfikowania zdobytych przez nich efektów kształcenia. W opinii studentów sposoby oceniania pracy własnej (indywidualnej oraz grupowej) są odpowiednie do form pracy realizowanej na poszczególnych przedmiotach. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym wypowiedzieli się pozytywnie nt. przygotowania i organizacji egzaminu licencjackiego oraz opieki promotorskiej.

Podsumowując, można stwierdzić, że proces dyplomowania przebiega prawidłowo, a stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia na wszystkich etapach procesu kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia i wspomagają studentów w procesie uczenia się.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

Ogólne zasady oceny efektów kształcenia są sformułowane w Regulaminie studiów, w szczególności zasady zaliczania przedmiotów, obowiązująca skala ocen, zasady przystępowania i przeprowadzania zaliczeń i egzaminów.

Szczegółowe zasady oceniania efektów kształcenia zawarte są w sylabusach. W sylabusie znajduje się część, w której określone są warunki zaliczenia przedmiotu. Warunki te opisane są z różnym stopniem szczegółowości. Na ogół określone są rodzaje aktywności studenta składające się na ocenę końcową, wraz z określeniem udziału poszczególnych aktywności w ocenie końcowej. Z niektórych przedmiotów ta część opisana jest w sposób szczegółowy i jasny (np. „Badania marketingowe”), z zaznaczeniem progów punktacji na poszczególne oceny.

Weryfikacja efektów w oparciu o prace przejściowe i egzaminacyjne przebiega prawidłowo. Prace są na ogół dobrze opisane (zaznaczenie poprawnych odpowiedzi, liczba punktów, ocena, w mniejszym stopniu pisane są uwagi). Prace przejściowe i egzaminacyjne pozwalają na właściwą weryfikację efektów kształcenia.

Analiza wystawianych ocen w ostatniej sesji egzaminacyjnej pozwala stwierdzić, że istnieje wyraźna tendencja do zawyżania ocen. Ponad 54% wszystkich ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej to oceny bardzo dobre. Ocen dostatecznych i dostatecznych plus jest ponad 20%. Występują również oceny niedostateczne. Struktura wystawianych ocen powinna być na bieżąco monitorowana. Z egzaminu dyplomowego oceny są już nieco bardziej zróżnicowane (37,5% oceny bardzo dobre, 31,3% oceny dostateczne i dostateczne plus).

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym studenci pozytywnie wypowiedzieli się na temat systemu sprawdzania i oceniania, który umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia zarówno w formie stacjonarnej, jak i technik i metod kształcenia na odległość.

Stosowany na Wydziale system ocen nie budzi istotnych zastrzeżeń. Wymagania wobec studentów są jasne i wystandaryzowane. Można uznać, że sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia przebiega prawidłowo.

1. Ocena kryterium 1 – w pełni

2. Uzasadnienie

Sposób wyodrębnienia kierunku *zarządzanie* z obszaru nauk społecznych oraz przypisanie do dziedzin i dyscyplin naukowych jest prawidłowe, z zastrzeżeniem uporządkowana informacji w tym zakresie. Kierunkowe efekty kształcenia są sporządzone w oparciu o efekty przedmiotowe. W związku z powyższym efekty kierunkowe nie stanowią swoistego opisu kierunku, są bardzo rozproszone i nie stanowią uogólnienia efektów przedmiotowych. W efektach kształcenia są odniesienia do kompetencji potrzebnych w przygotowaniu do pracy naukowo – badawczej. Treści programowe, w tym również dobór specjalności jest prawidłowy odpowiadający efektom kierunku *zarządzanie*. Dobór przedmiotów odpowiada przyjętej koncepcji kształcenia, podkreślając zagadnienia z zakresu humanistyki. Metody dydaktyczne oraz formy prowadzenia zajęć są określone właściwie, odpowiadające specyfice przedmiotów i kształcenia na profilu ogólnoakademickim.

System określania nakładu pracy studenta sporządzony jest prawidłowo. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, umożliwiając ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Występuje jednak tendencja do zawyżania ocen.

Oceniane kryterium w perspektywie studenckiej spełnia ich oczekiwania. Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studenci nie zgłaszali uwag do realizacji efektów kształcenia oraz związanych z nimi systemami monitoringu oraz weryfikacji. W odniesieniu do braku realnego wyboru przedmiotów oraz współpracy zagranicznej studenci stwierdzają, że wprowadzenie powyższych zagadnień byłoby dobrą praktyką, która podniosłaby wartość uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych ważnych pod kątem startu na rynku pracy.

3. Zalecenia:

- Należałoby uporządkować informację dotyczącą przypisania kierunku do dyscyplin naukowych.
- Zaleca się, aby w trakcie opracowywania opisu efektów kształcenia dla profilu praktycznego sformułować opis kierunku za pomocą efektów, odrębnych w stosunku do efektów przedmiotowych.
- Wskazaniem byłoby zapewnienie studentom rzeczywistej elastyczności w doborze modułów kształcenia, pomimo że w programie kształcenia zajęcia do wyboru występują.
- Należałoby monitorować przyczyny zawyżania ocen.
- Należałoby monitorować tematykę prac dyplomowych, tak by nie wykroczała poza zagadnienia związane z dyscyplinami, do których przypisane są efekty kształcenia.
- Podejmowanie wysiłków w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia, w tym rozważenie wprowadzenia zajęć w języku obcym odpowiadającym zapotrzebowaniu studentów oraz zasięgnięcie opinii studentów odnośnie oczekiwań względem języków obcych.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom określonym w przepisach prawa. Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmuje posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich, a także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim,

złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów oraz ich zatrudnienie Uczelni.

Minimum kadrowe powinno spełniać warunki określone w rozporządzeniu stanowiącym poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. W związku z powyższym do minimum kadrowego kierunku *zarządzanie* prowadzonego na poziomie studiów I stopnia zalicza się 9 osób, gdyż posiadają zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie dyscypliny naukowej, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, co stanowi spełnienie wymagań określonych w § 12 ust. 1 rozporządzenia, o którym mowa w Załączniku nr 1 do raportu z wizytacji.

Osoby zaliczone do minimum kadrowego zostały zatrudnione w Uczelni (nie później niż od początku semestru studiów) w pełnym wymiarze czasu pracy, a zatem spełnione zostały wymagania określone w § 13 ust. 1 rozporządzenia, o którym mowa powyżej oraz w art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż wszyscy spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 tego rozporządzenia.

W wyniku weryfikacji akt osobowych osób stanowiących minimum kadrowe stwierdza się, iż wszystkie teczki zawierają dokumentację poświadczającą uzyskanie stopni i tytułów naukowych. Dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy (umowy o pracę) zawierają informacje o Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

W związku z analizą dokumentacji, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego stwierdzono, iż osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają także warunki określone w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, co potwierdzają również dane zawarte w „Zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on”.

Oceniany kierunek *zarządzanie* został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych, dyscypliny nauk o zarządzaniu, ekonomii, oraz dziedziny nauk społecznych - dyscypliny pedagogiki i socjologii. W minimum kadrowym reprezentowane są nauki o zarządzaniu, ekonomia i socjologia, co w świetle efektów kształcenia i programu jest słuszne, bo pedagogika jest znacznie mniej widoczna w tych treściach. Do minimum kadrowego zakwalifikowano 9 osób, w tym 3 osoby z tytułami naukowymi lub stopniami doktora habilitowanego, z dorobkiem naukowym odpowiednio z socjologii, nauk o zarządzaniu i z ekonomii, oraz 6 osób ze stopniami naukowymi doktora, z dorobkiem naukowym z ekonomii (3 osoby) i z nauk o zarządzaniu (3 osoby). Jednej zgłoszonej osoby, ze stopniem naukowym doktora, nie zakwalifikowano, gdyż jej dorobek był z dyscypliny (teologia moralna) niewiązanej z efektami kształcenia.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku powinien spełniać wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia. Na ocenianym kierunku studiuje 29 osób. Stosunek ten wynosi 1:3 przy obowiązującym nie mniejszym niż 1:120 – dla kierunków studiów w obszarze nauk społecznych, zatem wymagania w tym zakresie zostały spełnione.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

Poza 9 osobami reprezentującymi minimum kadrowe zajęcia na kierunku *zarządzanie* prowadzi 5 osób ze stopniami naukowymi doktora (2 z nauk ekonomicznych, po 1 z socjologii, teologii i nauk prawnych) oraz 6 osób bez stopni naukowych (prawo, ekonomia, filologia, informatyka - 2 osoby, teologia). Jest to kadra zdolna zapewnić realizację efektów kształcenia i programu, lecz z koniecznością dość częstego podejmowania się zajęć zbyt różnorodnych i odległych w pewnych przypadkach od dorobku naukowego. Wynika to zapewne z konieczności zapewnienia odpowiedniej liczby godzin zajęć osobom z minimum kadrowego, co jest trudne przy małej liczbie studentów. Zastrzeżenia jednak wywołuje informatyk (mgr) prowadzący zajęcia z prawa, a przecież w zespole są prawnicy. 5 lub 6 różnych wykładów prowadzonych przez tę samą osobę ze stopniem doktora to wręcz reguła. Są to czasem wykłady zbyt tematycznie odległe, np. matematyka obok podstaw marketingu i wybranych zagadnień z makroekonomii (dorobek prowadzącego jest z nauk o

zarządzaniu), zachowania organizacyjne obok finansów przedsiębiorstwa (dorobek z nauk o zarządzaniu), statystyka opisowa obok makroekonomii i rachunkowości finansowej oraz finansów (dorobek z ekonomii).

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwi właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

Polityka kadrowa jest w znacznym stopniu scentralizowana i wspólna dla różnych wydziałów Uczelni. Decyzje o zatrudnieniu etatowym podejmują władze Uczelni (zwykle na wniosek dziekana), a o zatrudnieniu na podstawie umów cywilnoprawnych dziekan. Polityka kadrowa jest wyraźnie podporządkowana potrzebom dydaktycznym. Osoby proponowane do zatrudnienia dziekan wybiera (spośród zgłaszających akces) według dorobku naukowego oraz doświadczenia dydaktycznego i praktycznego związanego z zarządzaniem lub poszukuje ich na zewnątrz Uczelni z wykorzystaniem porad współpracowników. Osoby zatrudnione podlegają ocenom okresowym ze względu na osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Inną cechą tej polityki jest sprzyjanie rozwojowi naukowemu. Najistotniejsza forma wsparcia to pokrywanie kosztów publikacji naukowych i udostępnianie możliwości publikowania we własnych wydawnictwach, w tym dwumiesięczniku „Zarządzanie i Edukacja” (lista B, 6 pkt.).

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaram kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

W raporcie samooceny stwierdzono, że badania nie dotyczą ocenianego kierunku. Jednostka w świetle przepisów do grudnia roku 2016 nie ma obowiązku prowadzenia badań naukowych prowadząc studia I stopnia. W istocie jednak badania naukowe realizują poszczególni nauczyciele akademicy. Niewiele wiadomo o badaniach prowadzonych przez osoby spoza minimum kadrowego, ale osoby zaliczone do minimum kadrowego publikują wyniki swoich badań. Jeśli nawet niekiedy są wątpliwości co do afiliacji, to trzeba mieć na względzie, że Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego jest podstawowym miejscem pracy dla 6 osób z 9 zaliczonych do minimum kadrowego, a ich publikacje często są zamieszczane w wydawnictwie uczelnianym. Badania naukowe niewątpliwie pozostają sprawą osobistą nauczyciela akademickiego i brakuje im uczelnianego zorganizowania, ale jednak są prowadzone.

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

Wyniki badań naukowych służą wzbogacaniu treści programowych. Nie znaleziono przekonujących potwierdzeń, by były podstawą bardziej rozbudowanych innowacji w opisach efektów kształcenia czy programach, ale wypełnienie programów niektórymi przedmiotami, zwłaszcza z pogranicza obszarów humanistycznego i społecznego wyraźnie wiąże się z ukierunkowaniem badań niektórych nauczycieli akademickich.

1. Ocena - w pełni

2.. Uzasadnienie

Wypełniono wymogi dotyczące minimum kadrowego, a pozostali nauczyciele akademicy dobrze uzupełniają ten skład co pozwala na realizację programu kształcenia. Obsada zajęć w pewnych przypadkach budzi zastrzeżenia. Badania naukowe są prowadzone, ale pozostają pracą indywidualną poszczególnych nauczycieli akademickich i wynikają z ich inicjatywy.

3. Zalecenia

Należy bardziej dbać o zgodność tematyki zajęć powierzanych nauczycielowi akademickiemu z przedmiotem jego dorobku naukowego. Należy dokonać właściwej obsady zajęć dla przedmiotów z zakresu makroekonomii, zachowań organizacyjnych, finansów przedsiębiorstwa oraz statystyki opisowej. Władze Wydziału powinny także podjąć się zadania inicjowania i organizacji badań

naukowych.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

Zakres współpracy Wydziału z otoczeniem społeczno – gospodarczym jest niewielki. Obejmuje on m.in. udział studentów w szkoleniach w zakresie m.in. prawa pracy, poszukiwania zatrudnienia, rozpoczynania własnej działalności gospodarczej. Szkolenia te były realizowane w r.a. 2012/2013 w ramach projektu „Absolwent „Jańskiego” pilnie poszukiwany na rynku pracy”. W roku akademickim 2015/2016 planowana jest konferencja dla studentów z udziałem praktyków poświęcona zagadnieniom biznes planu oraz pozyskania funduszy europejskich. Ponadto współpraca z podmiotami otoczenia obejmuje organizację praktyk studenckich oraz prowadzenie zajęć przez wykładowców – praktyków. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy. Potwierdzono to w udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji, a także rozmów z Dziekanem Wydziału i Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia, oraz w dokumentacji z posiedzeń Konwentu i Rady Wydziału.

Odnosić należy również ogólnopolską inicjatywę Szkół Jańskiego mającą na celu poszerzenie współpracy z podmiotami otoczenia. W dniu 21 stycznia 2016 r. podpisany został list intencyjny pomiędzy Uczelnią a czterema podmiotami, którego celem jest poszerzenie współpracy Uczelni z rynkiem pracy. W szczególności celem porozumienia jest współtworzenie i rozwój nowych kierunków i specjalności studiów oraz prowadzenie praktycznych studiów dualnych, również w oparciu o istniejące kierunki i specjalności, w tym na kierunku *zarządzanie*. Inicjatywa ta jest szczególnie ważna w okresie, gdy Uczelnia opracowuje koncepcje kształcenia na profilu praktycznym.

Biorąc pod uwagę niewielki zakres kształcenia na kierunku *zarządzanie*, jak również fakt, że niektóre z zadań Wydziału są realizowane przez Uczelnie w Warszawie można stwierdzić, że dotychczasowa współpraca z otoczeniem społeczno – gospodarczym Wydziału Zamiejscowego jest wystarczająca ale powinna być rozwijana w szczególności w perspektywie przechodzenia na praktyczny profil kształcenia.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

W chwili obecnej Wydział nie prowadzi studiów na kierunku *zarządzanie* we współpracy z podmiotami zewnętrznymi na podstawie porozumienia.

1. Ocena kryterium 3 – w pełni

2. Uzasadnienie.

Zakres współpracy Wydziału z otoczeniem społeczno – gospodarczym jest niewielki. W tym zakresie należałoby zintensyfikować współpracę, szczególnie biorąc pod uwagę opracowywanie programu dla profilu praktycznego.

3. Zalecenia:

Zintensyfikować współpracę z otoczeniem gospodarczym, aby posiadać szersze grono partnerów w prowadzeniu profilu praktycznego.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w

celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

Wydział funkcjonuje w pomieszczeniach tymczasowych, bo trwa adaptacja zabytkowego pałacyku, który ma być siedzibą docelową. W obecnej siedzibie są jednak dobre warunki lokalowe. Jest aula, 4 mniejsze pomieszczenia dydaktyczne i laboratorium komputerowe. Pomieszczenia są dobrze wyposażone, a ich pojemność ze znaczną nadwyżką wystarcza dla obecnej liczby studentów. W auli zainstalowano na stałe rzutnik multimedialny, w innych salach wykorzystuje się przenośne urządzenia tego rodzaju. W laboratorium są dobrej jakości komputery z oprogramowaniem typu Office. Nie uzyskano informacji, czy dostępne są programy bardziej specjalistyczne. Wiadomo jednak że zajęcia z zarządzania, marketingu (lub bardziej specjalistyczne z tych grup), a także z rachunkowości czy finansów nie są prowadzone w laboratorium komputerowym. Na terenie Szkoły działa sieć bezprzewodowa dostępna dla studentów. Studenci mogą także korzystać poza zajęciami z komputerów w sali komputerowej. Funkcjonuje wirtualny dziekanat.

W opinii studentów infrastruktura wizytowanego kierunku zapewnia studentom odpowiednią liczbę, powierzchnię oraz wyposażenie sal dydaktycznych. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym ocenili bazę dydaktyczną jako wystarczającą do ich potrzeb. Według nich jednostka posiada wystarczającą bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć metodami ćwiczeń oraz wykładów. Sale dydaktyczne wyposażone są w podstawowy sprzęt multimedialny. W opinii studentów infrastruktura dydaktyczna jest wystarczająca.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

Biblioteka jest w stanie przeprowadzki do nowego budynku, którego remont jest na ukończeniu. Brak jest katalogu, a zatem trudno jest ocenić jej zasoby. Przegląd dostępnych w bibliotece pozycji wskazuje na to, że dostępne są podręczniki do przedmiotów ujętych w programie studiów. Nie ma jednak możliwości oceny, czy są to wszystkie podręczniki zalecane w sylabusach. Na Wydziale nie ma obecnie czytelnia. Brak jest informacji na temat dostępu do Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Z punktu widzenia studentów uczelnia posiada wystarczający zasób literatury wymaganej do realizacji efektów kształcenia na kierunku zarządzanie. W momencie przeprowadzania wizytacji jednostka nie posiadała pomieszczeń bibliotecznych oraz stanowisk multimedialnych do obsługi Wirtualnej Biblioteki Nauki, co argumentowane było okresem przejściowym związanym ze zmianą siedziby. W planach jest uruchomienie w pełni wyposażonej Biblioteki wraz ze stanowiskami multimedialnymi. W opinii studentów obecna sytuacja nie powoduje znaczących komplikacji oraz nie wpływa negatywnie na dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

Na ocenianym kierunku istnieje możliwość wykorzystywania platformy e-learningowej Moodle. W warszawskiej siedzibie Szkoły zatrudniono osoby prowadzące przygotowanie nauczycieli akademickich do kształcenia na odległość i korzystania z tej platformy. Obecnie jeszcze w Wydziale w Elblągu nie jest ona wykorzystywana.

Według studentów platforma spełnia swoje założenia oraz zapewnia studentom dostęp do dedykowanych im materiałów edukacyjnych oraz informacyjnych. W opinii studentów wdrożenie platformy e-learningowej wsparło by proces zdobywania efektów kształcenia w danych przedmiotach i modułach. W ich opinii jednak platforma mogłaby w przyszłości zostać rozbudowana o nowe moduły umożliwiające realizację przedmiotów teoretycznych, co wpłynęłoby korzystnie na jakość kształcenia na wizytowanym kierunku.

1. Ocena - znacząco

2. Uzasadnienie

Infrastruktura jest w dobrym stanie i przewyższa potrzeby wynikające z liczby studentów. Biblioteka w obecnym stanie nie spełnia swoich funkcji. W ocenie studentów oraz po przeprowadzeniu wizytacji stwierdza się, że zarówno baza dydaktyczna, jak i zasoby biblioteczne są wystarczające do potrzeb.

3. Zalecenia

Należy pilnie skatalogować i udostępnić zbiory biblioteczne, otworzyć bibliotekę wraz ze stanowiskami multimedialnymi i dbać o dostępność zalecanych podręczników. W perspektywie przejścia na profil praktyczny należy zadbać o oprogramowanie potrzebne do prowadzenia zajęć z zakresu zarządzania w laboratoriach komputerowych. Ponadto należałoby wprowadzić badania opinii studentów odnośnie infrastruktury uczelnianej.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym przedstawili opinię, wskazującą, że pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu. Wysoko oceniane jest zaangażowanie i doświadczenie nauczycieli akademickich oraz ich dostępność poza zajęciami. Kadra akademicka wykazuje duże zainteresowanie rozwojem studentów oraz podejmuje wiele działań mających na celu wspomaganie w zakresie wskazywania dodatkowych pozycji bibliotecznych, narzędzi oraz fakultatywnych ścieżek rozwoju. Oprócz standardowych dyżurów kadry, prowadzone są konsultacje drogą elektroniczną oraz telefoniczną. W obszarach związanych z udzielaniem wsparcia studentów w sprawach socjalno-bytowych oraz dydaktycznych występuje duże zrozumienie oraz chęć wsparcia w wyjaśnianiu kwestii studenckich poprzez kontakt z pracownikami administracyjnymi, władzami jednostki oraz samorządem studenckim.

W nawiązaniu do obszaru działalności naukowej nie ma mechanizmów wsparcia. Na wizytowanym kierunku pomimo możliwości stworzonych przez władze jednostki, nie funkcjonują koła naukowe oraz nie prowadzi się działań aktywizujących studentów na polu ruchu naukowego i badań.

Funkcjonujący w jednostce system pomocy materialnej jest zgodny z ustawą Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie ustawowe świadczenia socjalne oraz uczestniczą w procesie rozdzielania środków materialnych na każdym etapie z zachowaniem wymaganych proporcji w składach komisji stypendialnych. Podczas spotkania studenci pozytywnie wypowiedzieli się o działającym w Uczelni systemie pomocy materialnej, określając go jako przejrzysty, sprawiedliwy oraz dostosowany do potrzeb studentów wizytowanego kierunku. Nie zgłaszano uwag do prac komisji stypendialnych oraz do udziału studentów w wymienionych wyżej gremiach.

Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie oceniają proces kształcenia zwracając uwagę na wykwalifikowaną kadrę oraz odpowiedni z ich perspektywy program kształcenia. Po przeanalizowaniu Regulaminu Studiów nie dostrzeżono rozbieżności względem wymogów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W toku wizytacji zapoznano się także ze wzorem umowy student-Uczelnia, która nie wzbudza wątpliwości.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

Jednostka nie stworzyła warunków do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilnościowych. Studenci jednocześnie podkreślili, że nie są zainteresowani takimi możliwościami ze względu na to, że większość z nich to osoby, które łączą studia z pracą zawodową, traktując wizytowany kierunek jako uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych w trakcie wykonywania zawodu. Jak wynika z raportu samooceny oraz rozmów z władzami jednostki,

prowadzone są działania mające na celu nawiązanie współpracy międzynarodowej, co w opinii studentów może podnieść jakość kształcenia i przyczynić się do nabycia dodatkowych kompetencji, w przypadku osób, których sytuacja zawodowa umożliwia im wyjazd zagraniczny.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

Wizytowana jednostka nie prowadzi działań mających na celu wsparcie studentów w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Studenci mają możliwość współpracy z powyższymi środowiskami na bazie praktyk zawodowych. W ocenie studentów prowadzenie takich działań zwiększyłoby wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w odniesieniu do wejścia na rynek pracy. Na Wydziale w Elblągu nie funkcjonuje Biuro Karier, które działa na poziomie centralnym w Warszawie i jedyną formą realizacji działań Biura Karier jest polityka informacyjna działająca poprzez portale społecznościowe dostępne dla studentów.

W opinii studentów jednak powyższe działania nie są niezbędne dla nich do realizacji programu kształcenia oraz nabywania dodatkowych kompetencji. Większość studentów to osoby aktywne zawodowo, w związku z czym zapotrzebowanie zarówno na zwiększony kontakt z otoczeniem oraz poradnictwo w Biurze Karier nie jest z działaniem priorytetowym.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

Studenci niepełnosprawni posiadają wsparcie jednostki w zakresie dydaktycznym poprzez wprowadzenie odpowiednich przepisów w aktach wewnętrznych uczelni, indywidualne ustalenia z władzami jednostki oraz kadrami akademicką (m.in. udostępnianie sprzętu elektronicznego). W zakresie wsparcia materialnego, jednostka realizuje działania wynikające z przepisów ustawowych, które to umożliwiają studentom ubieganie się o określone wsparcie materialne. W związku z niepełną realizacją efektów kształcenia w programach kształcenia w zakresie wprowadzenia do realizacji i udziału w badaniach naukowych, studenci nie otrzymują wsparcia w tym zakresie. Infrastruktura jednostki jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wypowiedzieli się pozytywnie odnośnie wsparcia udzielanego osobom niepełnosprawnym, którym udzielane jest również wsparcie materialne.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

W ramach prac Zespołu Oceniającego PKA potwierdzono, że Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów wizytowanego kierunku w zakresie procesu dydaktycznego oraz pomocy materialnej. Studenci nie zgłaszali uwag odnośnie do wzorów pism i wniosków oraz procedur ich rozpatrywania. Obecni w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym studenci podkreślili, że godziny dostępności pracowników administracyjnych są adekwatne do ich potrzeb. Pracownicy administracyjni oceniani są pozytywnie pod względem swoich kompetencji oraz kultury osobistej. Uwag wśród studentów nie wzbudza także terminowość oraz sprawność procedur związanych z systemem pomocy materialnej. Podczas spotkania studenci poruszyli również temat poprawienia obsługi serwisów informacyjnych w Internecie w zakresie organizacji zajęć oraz dostępności danych o dokonywanych zmianach.

1. Ocena – kryterium 5 – znacząco

2. Uzasadnienie

W odniesieniu do treści zawartych w kryterium nr 5 studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym pozytywnie wypowiedzieli się o funkcjonowaniu Wydziału. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się poprzez zapewnienie opieki dydaktycznej oraz materialnej. Możliwość indywidualizacji programu studiów, pobierania świadczeń pomocy materialnej oraz

zapewnienie odpowiedniej obsługi administracyjnej spełnia wymogi zapewnienia studentom odpowiedniego wsparcia w procesie uczenia się. Mankamentem zgłaszanym przez studentów jest problem komunikacyjno-informacyjny wynikający z braku informacji bądź ich nieaktualności w zasobach internetowych jednostki dotyczących procesu dydaktycznego.

Jednostka nie stworzyła warunków do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilnościowych oraz nie nawiązała kontaktów ze środowiskiem naukowym. W opinii studentów nie jest to przeszkoda do realizacji zajęć oraz uzyskiwania efektów kształcenia. W ich opinii wprowadzenie takich rozwiązań może pozytywnie wpłynąć na ich kształcenie oraz być wartością dodatnią.

Jednostka nie prowadzi działań mających na celu wsparcie studentów w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, ale studenci uważają, że takie działania nie są dla nich niezbędne.

3. Zalecenia

- aktywizacja studentów w zakresie działania kół naukowych i organizacji studenckich,
- przeprowadzenie badania względem potrzeb studentów dotyczących rozwoju zawodowego i współpracy ze środowiskiem gospodarczym,
- organizacja spotkań z przedstawicielami środowiska społeczno-gospodarczego,
- aktywizacja działań Biura Karier oraz dostosowanie jego oferty względem potrzeb studentów wizytowanego kierunku,
- podjęcie działań zmierzających do doskonalenia systemu informacyjnego w zakresie aktualizacji i weryfikacji informacji zamieszczanych na stronie internetowej.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu.*

W Szkole Wyższej im. Bogdana Jańskiego w Warszawie funkcjonuje system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Pierwsze działania w tym zakresie miały miejsce w 2008 r. W roku 2012 opracowano cele, podmioty i zadania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Wszystkie procedury oraz wynikające z systemu harmonogramy realizacji działań, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za ich wdrożenie są w Uczelni dokumentowane. Analiza treści Uchwały Konwentu z roku 2012 pozwala na stwierdzenie, że przyjęty na jej podstawie Wewnętrzny System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (WSZiDJK) zawiera podstawowe elementy wymagane dla tego typu instrumentów doskonalenia jakości kształcenia. Uchwała określa strukturę Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, jego zadania dotyczące zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia oraz procedury, poprzez które realizuje się przyjęte zadania Systemu. Rozwiązania te dotyczą zarówno całej Uczelni, jak i jej poszczególnych Wydziałów. Nadzór nad wdrożeniem i funkcjonowaniem Systemu sprawuje Rektor, zaś nad wykonywaniem wszystkich działań tego systemu – pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia.

Dla realizacji zadań wynikających z Systemu została powołana Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia (URZJK). Wg zapewnień władz Uczelni i Wydziału ma być również powołany formalnie Senat Pracodawców, aktualnie spotykający się cyklicznie w Uczelni w celu wymiany opinii i wniosków związanych z procesem kształcenia. Natomiast na poziomie wydziałów została powołana w grudniu 2015 r. Międzywydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (MWKJK).

Treść Uchwały Konwentu określa podstawowe zasady funkcjonowania WSZiDJK w Uczelni i w jej podstawowych jednostkach organizacyjnych. Przywołane w Uchwale z 2012 r. procedury jakości stanowią uszczegółowione narzędzie kształtowania kultury jakości w całej Szkole i jej Jednostkach. Obecnie opracowano 7 procedur dla kluczowych zadań oraz wzory dokumentów. Są to następujące procedury: *projektowanie i rozwój usług edukacyjnych na studiach pierwszego i drugiego*

stopnia (1), powołanie, rozwój i ocena jakości studiów podyplomowych (2), organizacja i ocena pracy biblioteki (3), założenia i zasady prowadzenia hospitacji zajęć (4), wewnętrzny system badania ankietowego studentów w zakresie oceny zajęć (5), procedura końcowej oceny procesu kształcenia i warunków studiowania (6) oraz podział odpowiedzialności w zakresie zapewnienia jakości kształcenia zgodnie ze strategią Uczelni (7). Ponadto na WSZiDJK składają się regulacje dotyczące: zasad dyplomowania (Regulamin studiów), zasad funkcjonowania Senatu Pracodawców (deklaracja powoływania), procedur oceny nauczycieli akademickich, zasad zawierania umów o pracę z nauczycielami akademickimi, mechanizmów monitorowania losów zawodowych absolwentów, zasad odbywania praktyk oraz zasad funkcjonowania Biura Karier.

Dla sprawnego funkcjonowania WSZiDJK istotne znaczenie ma informacja o realizacji najważniejszych obszarów obejmujących proces kształcenia, w szczególności wyniki oceny zajęć przez studentów po każdym semestrze, ocena osiągniętych efektów kształcenia w każdym semestrze dla każdego przedmiotu przez prowadzących zajęcia.

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności tych jednostek jest spójny. Przejrzysty jest proces podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia, w tym osiągniętych efektów kształcenia.

Analiza i ocena całej dokumentacji związanej z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia, w tym dokumentacji Dziekana Wydziału, Konwentu, informacji pozyskanych w toku spotkań z pracownikami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, prac przejściowych oraz prac dyplomowych potwierdza, że wyniki corocznej oceny stopnia osiągania efektów kształcenia są wykorzystywane do doskonalenia tych efektów. Brak jest analizy i oceny programów praktyk zawodowych oraz stopnia ich realizacji.

Określone wyżej różne formy działań podporządkowanych doskonaleniu zakładanych efektów kształcenia, co wynika z oceny przedłożonej dokumentacji, charakteryzuje systematyczność. W realizacji przeglądów programów kształcenia i podejmowanych działań doskonalących uczestniczą, zgodnie z zakresem swojego działania, wymienione wcześniej jednostki tworzące strukturę zarządzania procesem dydaktycznym. Kluczowe decyzje podejmowane są przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze.

6.1.1. *projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, **

Proces projektowania efektów kształcenia związanych z tworzeniem nowych kierunków studiów, specjalności, ewentualnych zmian i modyfikacji już realizowanych specjalności, a także udział w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest objęty WSZiDJK. Określa go procedura *Projektowanie i rozwój usług edukacyjnych na studiach pierwszego i drugiego stopnia (1)* oraz *Procedura końcowej oceny procesu kształcenia i warunków studiowania (6)*.

Procedura (1) określa podmioty mogące wystąpić z wnioskiem o wprowadzenie nowych lub zmianę istniejących efektów kształcenia dla określonego kierunku, jak również wskazuje udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (w szczególności studentów, absolwentów i pracodawców) w procesie definiowania efektów kształcenia oraz tworzenia programu studiów. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni (zwłaszcza przedstawiciele pracodawców) są włączeni w proces projektowania nowych efektów kształcenia oraz ich zmian. W procesie tym wykorzystuje się również oceny nauczycieli akademickich, którzy jako interesariusze wewnętrzni mają możliwość oceny efektów kształcenia w obszarze wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym sylabusów, stosowanych form realizacji i weryfikacji efektów kształcenia.

Ponadto przewiduje się weryfikację efektów kształcenia na podstawie opinii sformułowanych przez studentów i absolwentów w procesie ankietyzacji (procedura 6 – *procedura końcowej oceny procesu kształcenia i warunków studiowania*). Absolwenci – poprzez ankietyzację – w której jako interesariusze zewnętrzni mają możliwość dokonania oceny efektów kształcenia pod względem nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich przydatności na rynku pracy, a zatem sformułowane opinie służą procesowi dokonywania ich zmian. Na obecnym etapie w związku ze zbyt małą zwrotnością tych ankiet, trwają prace nad skutecznym sposobem zwiększenia udziału absolwentów w tym procesie, ze szczególnym wykorzystaniem narzędzia jakim jest ankietka.

Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału wdrożenie tej procedury, poprzez udział interesariuszy (formalny i mniej formalny) w procesie projektowania efektów

kształcenia i ich zmian jest zatem zapewniony. Potwierdzeniem powyższego jest włączenie interesariuszy do prac nad efektami kształcenia poprzez organy kolegialne Uczelni (Konwent, Radę Wydziału), Samorząd Studencki, których członkowie jako interesariusze wewnętrzni (studenci, nauczyciele akademicy ocenianego kierunku) uczestniczą w tworzeniu lub zmianach programu kształcenia, w tym kierunkowych efektów kształcenia, omówieniu sposobów ich realizacji i weryfikacji w ramach poszczególnych przedmiotów. Uczelnia, dla wszystkich jednostek, organizuje spotkania z przedstawicielami pracodawców, dokonuje przeglądu badań rynku pracy, a także prowadzi badania losów zawodowych absolwentów.

Ocena efektów kształcenia oraz modułów/przedmiotów kształcenia prowadzi do ich zmian. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy. Potwierdzono to w udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji, a także rozmów z Dziekanem Wydziału i Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia, oraz w dokumentacji z posiedzeń Konwentu i Rady Wydziału.

Działający w jednostce Zespół ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia przewiduje w swych założeniach udział studentów. Potwierdzone jest to informacjami zawartymi w raporcie samooceny oraz dokumentacji wizytowanej jednostki. W wyniku przeprowadzonych spotkań w trakcie wizytacji uzyskano informacje odnośnie udziału studentów w pracach dotyczących oceny jakości kształcenia. Studenci jako członkowie Rady Wydziału uczestniczą w dyskusji podczas posiedzeń oraz wtedy też kierują swoje uwagi i spostrzeżenia. Jednym z elementów udziału nieformalnego studentów jest odbywanie konsultacji z władzami wizytowanej jednostki. W wyniku rozmów ustalono również, że udział tej grupy akademickiej nie jest pełny. Studenci uczestniczą jedynie w końcowym etapie projektowania i zmian efektów kształcenia poprzez uczestnictwo w radzie podstawowej jednostki organizacyjnej oraz poprzez ustne konsultacje wynikające z bieżących potrzeb.

6.1.2. monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania

Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia – ujęte w systemie jako proces - służy do doskonalenia procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania tych efektów, a polega na ocenie ich zgodności z oczekiwaniami pracodawców oraz potrzebami rynku pracy (poprzez współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w ramach prowadzonego procesu kształcenia), bieżącym nadzorem nad realizacją procesu kształcenia w zakresie realizacji planu studiów, prowadzeniu hospicji zajęć, oraz podejmowaniu decyzji w odpowiedzi na uwagi studentów, nauczycieli akademickich oraz pracowników administracji.

W ramach powyższego procesu nauczyciele akademicy są zobowiązani do oceny zgodności treści kształcenia z założonymi efektami kształcenia zawartymi w sylabusach, oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, stosowanych metod dydaktycznych i form weryfikacji. Wg informacji uzyskanych od władz Wydziału, potwierdzonych w czasie spotkania z kadrą nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów, ocena stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia wypada pozytywnie. Monitorowaniu efektów kształcenia służy również procedura *założenia i zasady prowadzenia hospicji zajęć dydaktycznych (4)*, w ramach której oceniana jest m. in. zgodność tematyki zajęć z sylabusami i założonymi efektami kształcenia, sprawdzanie nabytych wiadomości, przykłady praktyczne oraz monitorowanie losów zawodowych absolwentów (*procedura końcowej oceny procesu kształcenia i warunków studiowania*), którego celem jest uzyskanie informacji o przydatności osiągniętych efektów kształcenia na rynku pracy. Monitorowaniu stopnia osiągnięcia efektów kształcenia w procesie dyplomowania służą wdrożone i opisane w Regulaminie studiów procedury ogólnouczelniane. Ich celem jest zapewnienie właściwej jakości prac dyplomowych, w tym zasad składania prac dyplomowych, dokonywania ich recenzji oraz przebiegu egzaminu dyplomowego. Procesem monitorowania nie są objęte praktyki zawodowe.

Procedury dotyczące monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia obejmują okresową analizę wskaźników ilościowych (np. rozkłady ocen z egzaminów i prac dyplomowych). Brak jest natomiast analiz jakościowych (np. wniosków z ankiet, hospicji).

Monitorowanie oraz przegląd zakładanych efektów kształcenia oraz programów jest prowadzony w ciągu roku akademickiego. Rada Wydziału raz do roku, na początku każdego roku

akademickiego, poświęca jedno posiedzenie na ocenę osiągnięć na Wydziale efektów kształcenia oraz funkcjonowania systemu, co zostało potwierdzone w czasie wizytacji oraz spotkań z pracownikami Uczelni.

W ramach monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, jednostka przewidziała odpowiednie procedury oraz udział studentów. Studenci otrzymują w ramach zajęć anonimowe ankiety oceniające proces kształcenia do wypełnienia, po czym wyniki są analizowane oraz udostępniane do wiadomości przedstawicieli studentów. W ramach swoich prac Zespół ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia prowadzi statystyki, które na życzenie studentów są udostępniane w formie syntetycznej. Samorząd Studencki nie zgłaszał uwag, co do swojego udziału w opisanych procedurach.

*6.1.3. weryfikacji osiągnięć przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, **

Proces weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich kierunkach kształcenia, poziomach i profilach studiów, dotyczy: wszystkich efektów kształcenia w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ocenie podlegają przyjęte formy oraz metody realizacji i weryfikacji efektów kształcenia. Określone w sylabusach formy i metody weryfikacji efektów kształcenia są zależne od specyfiki danego przedmiotu i efektu. Weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów kształcenia odbywa się poprzez informacje pochodzące od prowadzących zajęcia, przegląd sylabusów, prac dyplomowych i wyników egzaminu dyplomowego, a także wyników ankiet przeprowadzonych wśród studentów. Sposób weryfikacji efektów kształcenia na obecnym etapie jest monitorowany przez Dziekana. Uczelnia zadeklarowała, iż proces ten będzie monitorowany przez Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia.

W zakresie wymogu dotyczącego sprawdzania prac dyplomowych przez system antyplagiatowy, należy stwierdzić, iż procedura taka dotychczas nie była stosowana. W przypadku dotychczasowych procedur w zakresie postępowania antyplagiatowego, student składając pracę dyplomową potwierdzał jej oryginalność i sprawdzenie pracy w jednym z powszechnie obowiązujących systemów antyplagiatowych, zaś jej promotor potwierdzał ten fakt, przyjmując pracę.

Począwszy od marca 2015 r. prace dyplomowe realizowane na kierunku są sprawdzane przez system antyplagiatowy, zgodnie z Zarządzeniem Rektora z dnia 24 marca 2015 r. Władze Wydziału zapewniły, iż do semestru letniego roku akademickiego 2015/2016 wdrożona zostanie kompleksowa procedura antyplagiatowa i dokonane zostaną stosowne zmiany w Regulaminie studiów, a na Wydziałach zostaną powołani zostaną pełnomocnicy ds. systemu antyplagiat.

W zakresie praktyk zawodowych przeprowadzana jest rozmowa indywidualna z prodziekanem na temat odbytych praktyk zawodowych, poziomu ich zadowolenia i korzyści jakie z tego powodu nabyli.

Podmioty zaangażowane w realizację procesu, o którym mowa to: Prodziekan oraz Dziekan Wydziału, prowadzący przedmioty oraz Rada Wydziału (która poświęca raz w roku posiedzenie w sprawie monitorowania efektów kształcenia). Proces monitorowania osiągnięcia efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich formach i rodzajach zajęć dydaktycznych i metodami zapewniającymi weryfikację stopnia osiągnięcia efektów kształcenia.

Wskazane jest ujęcie w systemie procesu monitorowania i efektów kształcenia praktyk zawodowych.

Prowadzona w wizytowanej jednostce ankietyzacja umożliwia studentom ocenę stosowanych zasad oceniania poprzez wypełnienie odpowiedzi dla pytania otwartego w kwestionariuszu ankiety bądź też zgłoszenia ewentualnych uwag władzom jednostki w czasie roku akademickiego. Uzyskane informacje wykorzystywane są przez ZdsWSZJK oraz władze jednostki (m.in. do poprawy jakości kształcenia względem programów kształcenia).

6.1.4. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

Zasady, warunki i tryby potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów nie są objęte WSZiDJK. Natomiast zasady, warunki i tryb potwierdzania tych efektów zostały określone w Uchwale Konwentu z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się. Na wizytowanym Wydziale dotychczas nie potwierdzono efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

6.1.5. *wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, **

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy i osiągniętych przez nich efektów kształcenia zostało w WSZiDJK opisane jako *mechanizmy monitorowania losów zawodowych absolwentów*. Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów, nie tylko z uwagi na przepisy prawa, ale ich uzasadnienie dla działalności projakościowej. Wyniki badania losów zawodowych służą do modyfikacji programów kształcenia pod kątem ich przydatności na rynku pracy. Jak poinformowano Zespół Oceniający w czasie wizytacji monitoring losów zawodowych absolwentów jest systematycznie realizowany od kilku lat (od 2011) przez Biuro Karier dla wszystkich Wydziałów Uczelni. Prowadzone systematycznie (co 2 lata od ukończenia studiów) i kompleksowo badanie losów zawodowych absolwentów i ich przydatności na rynku pracy pozwalają na uzyskanie odpowiedzi o przydatności osiągniętych efektów kształcenia, szczególnie w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Ankieta daje możliwość odniesienia przydatności na rynku pracy osiągniętych efektów kształcenia, jak również wpływu wykształcenia nabytego w Uczelni na karierę zawodową, a także pozwala na wskazanie możliwości ewentualnego rozwoju oferty kształcenia. Stworzono zatem w Uczelni możliwość realizacji podstawowych celów, którym powinien służyć monitoring losów zawodowych absolwentów. Analiza wyników monitoringu była dyskutowana na posiedzeniach RW i wykorzystana do doskonalenia programu kształcenia i oferty edukacyjnej – w szczególności do uruchomienia kształcenia na profilu praktycznym na studiach I stopnia ocenianego kierunku.

Wizytowany kierunek nie posiada informacji o losach absolwentów z bazy MNiSW.

6.1.6. *kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, **

WSZiDJK w ramach przyjętych rozwiązań obejmuje weryfikację kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia oraz politykę kadrową. Realizowana jest poprzez wprowadzoną Zarządzeniem Rektora - *procedurę oceny nauczycieli akademickich*, a także procedury WSZiDJK - *założenia i zasady prowadzenia hospitacji zajęć (4)*, oraz *wewnętrzny system badania ankietowego studentów w zakresie oceny zajęć (5)*. Powyższe działania potwierdzono w czasie rozmów z pełnomocnikiem Rektora ds. jakości kształcenia, Dziekanem Wydziału oraz spotkań z kadrą i studentami.

Ocena nauczycieli akademickich obejmuje: ankiety oceny okresowej (raz na 2 lata), hospitacje zajęć dydaktycznych (raz pomiędzy standardowymi okresami oceny pracownika) oraz ocenę prowadzoną przez studentów. Ocenie nie podlegają pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi.

W celu zapewnienia właściwej polityki kadrowej nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie w zakresie działalności dydaktycznej (aktualność i jakość przekazu wiedzy, wyniki hospitacji, wnioski z ankiet studenckich, publikacje dydaktyczne, udział w kursach i szkoleniach, poza programowa współpraca ze studentami), naukowej (uzyskania stopni i tytułów naukowych, publikacje, udział w konferencjach itp.) oraz organizacyjnej, a także należytego wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy.

Ocenę okresową nauczycieli akademickich przeprowadza się na podstawie ankiet, obejmujących między innymi takie elementy jak: wyniki oceny studentów, wyniki hospitacji, analizę dorobku naukowego oraz organizacyjnego. W polityce kadrowej wykorzystywane są prognozy rozwoju naukowego nauczycieli akademickich oraz rozmów indywidualnych prowadzonych na bieżąco z pracownikami. W polityce kadrowej bierze się także pod uwagę zapotrzebowanie na osoby o konkretnych kompetencjach (np. w obszarze zarządzania). W przypadku uzyskania oceny negatywnej jest przeprowadzana rozmowa i określone działania naprawcze, zapisane w protokole z oceny. Powyższe aspekty zostały formalnie uwzględnione w opisie systemu oraz zarządzeniu Rektora (arkusze hospitacji). Oceny pracowników dokonuje Kolegium Wydziału, natomiast oceny Kolegium Dziekańskiego – Rektor.

Analiza wyników oceny okresowej, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć wykazała, iż zalecenia w zakresie doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego, są formułowane, a

zróznicowanie ocen świadczy o tym, że proces ten jest rzetelny. Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy, w czasie których informuje się o wynikach ocen, a także podjęciu działań naprawczych lub doskonalących (w przypadkach osób, co do których były sformułowane uwagi).

Procedura dotycząca hospitacji zajęć dydaktycznych (*ankieta ewaluacyjna zajęć dydaktycznych*), obejmuje kompleksową ocenę wizytowanych zajęć (regularność, punktualność, przydatność materiałów dydaktycznych, stosowane metody nauczania, przygotowanie do zajęć) oraz możliwość sformułowania zaleceń do dalszej poprawy. Proces ten można uznać za służący zapewnieniu i doskonaleniu jakości, bowiem hospitacje te odbywają się regularnie. Ankiety zawierają różnorodne oceny i wskazówki stanowiące podstawę przez osobę hospitującą słabych elementów procesu dydaktycznego, mogące służyć poprawie jakości pracy prowadzącego zajęcia.

Powyższe potwierdziło spotkanie z kadrami prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów oraz rozmowa w Dziekanem Wydziału.

Przegląd tych działań i stosowanych w ich ramach metod dowodzi, że przedmiotem tej analizy i oceny jest cała sfera aktywności dydaktycznej pracowników. Wskazane byłoby objęcie oceną pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej skutkują podjęciem działań doskonalących proces kształcenia.

Analiza uzyskiwanych ocen pracowniczych jest podstawą do podejmowania decyzji o przedłużaniu zatrudnienia pracownikom. Oceny wystawiane przez studentów podlegają analizie przez Kolegium Dziekańskie i Rektora, które mają obowiązek reagowania, w przypadku ocen skrajnie niskich i przeprowadzanie rozmów z dydaktykami.

W czasie wizytacji poinformowano, iż na podstawie wyników oceny okresowej prowadzi się w Uczelni politykę kadrową, a także kontrolę w zakresie regularności i punktualności odbywanych zajęć. Procedura ankietyzacji wpływa na ocenę okresową nauczycieli akademickich w zakresie ich działalności dydaktycznej, co potwierdza analiza wybranych arkuszy oceny okresowej pracownika. Wyniki tej oceny są przekazywane do Samorządu Studentów, zaś w wersji zagregowanej publikowane na stronach internetowych. Dzięki temu studenci mają świadomość wykorzystania wyników tej oceny w kształtowaniu polityki kadrowej, związanej nie tylko z negatywnymi wynikami (rozwiązanie stosunku pracy), ale i pozytywnym ich wykorzystaniem (np. publikacja najlepiej ocenianych pracowników).

Dokumentacja zawierająca ocenę kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów stanowi podstawę prowadzonej przez Dziekana i Władze Uczelni polityki doskonalenia jakości realizacji procesu kształcenia przez kadrami akademicką oraz kreowanej polityki kadrowej Uczelni. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich, w tym zawartej w ankietach studenckich prowadzą, co stwierdzono analizując przedłożone przez Uczelnię dokumenty, do zmian np. w obsadzie zajęć dydaktycznych (odsunięcie od prowadzenia zajęć), organizowaniem szkoleń metodycznych z zakresu nowoczesnych technologii w dydaktyce oraz szkoleń w zakresie zapewnienia właściwej jakości kształcenia.

W wyniku przeprowadzonej wizytacji uzyskano informację, że szczegółowe wyniki ankietyzacji są dostępne dla przedstawicieli studentów oraz informacja syntetyczna udostępniana jest ogółowi studentów. Wizytowany kierunek prowadzi oraz posiada informacje dotyczące opinii studentów odnośnie kadry naukowo-dydaktycznej. Wyniki przeprowadzonych ankiet są udostępniane samorządowi studenckiemu w pełnym wymiarze oraz studentom w postaci wniosków.

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,

Wdrożony w Uczelni WSZiDJK w ramach procedur mających na celu ocenę zasobów materialnych, w szczególności ich zgodności z zakładanymi efektami kształcenia, przewiduje jedynie *Ankieta czytelnika biblioteki*. Brak jest procedur odnoszących się do oceny środków wsparcia dla studentów.

Pomimo braku narzędzia do oceny tego kryterium, w ramach systemu podejmowane są działania w zakresie dostosowania zasobów do potrzeb kierunku i poszczególnych przedmiotów

poprzez zapewnienie odpowiedniej infrastruktury dydaktycznej odpowiadającej specyfice kierunku i poszczególnych przedmiotów, tj. zapotrzebowanie w zakresie wyposażenia sal dydaktycznych zgłaszane przez prowadzącego zajęcia, biblioteki, sal gimnastycznych, oraz domu studenckiego, analiza dokumentacji w zakresie technicznego utrzymania budynku), wyposażenie i organizacja biblioteki (*Ankieta czytelnika biblioteki*) oraz udostępnianie kadrze prowadzącej zajęcia i studentom odpowiedniego wsparcia informatycznego, w tym w szczególności narzędzi funkcjonowania e-learningu. W czasie wizytacji ustalono, iż w proces zapewnienia właściwej jakości kształcenia poprzez ocenę zasobów materialnych włączane są wybrane podmioty uczestniczące w procesie kształcenia, tj. pracownicy naukowcy, i władze Dziekańskie. Ponadto poinformowano, iż zajęcia odbywają się w małych grupach, co umożliwia bezpośrednią wymianę informacji między studentem a prowadzącym zajęcia na temat doboru metod stosowanych do realizacji procesu kształcenia. Studenci mają możliwość dokonania oceny bazy dydaktycznej wykorzystywanej do realizacji praktyk zawodowych, bowiem opinie przekazują bezpośrednio do Prodziekana Wydziału podczas indywidualnej z nim rozmowy, po zakończeniu tych praktyk.

Wskazane byłoby włączenie w realizowany dotąd zestaw działań zamierzających do zapewnienia właściwej jakości procesu kształcenia na ocenianym kierunku, procedury oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej, oraz objęcie tą procedurą wszystkich interesariuszy wewnętrznych uczestniczących w procesie realizacji procesu kształcenia, tj. nauczycieli akademickich, studentów, pracowników administracji itp.

Jednostka nie posiada mechanizmów umożliwiających studentom usystematyzowany udział w monitorowaniu, ocenie i doskonaleniu zasobów materialnych oraz oferowanych im środków wsparcia. Przyjętą praktyką w jednostce jest zgłaszanie przez studentów i ich przedstawicieli władzom jednostki ewentualnych nieprawidłowości i braków, które w ich opinii są uwzględniane i wdrażane.

6.1.9. sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia

WSZiDJK zawiera informacje na temat gromadzenia w Uczelni informacji dotyczących programów kształcenia, kadry prowadzącej zajęcia, skuteczności kształcenia na kolejnych semestrach, wyników badań ankietowych dotyczących oceny zajęć i studiów, wyników statystycznych analiz dotyczących studentów i nauczycieli akademickich, wyników badań absolwentów dotyczących oceny studiów oraz przebiegu ich kariery zawodowej, infrastruktury dydaktycznej, zasobów biblioteki i czytelnicy. Sprawozdania o efektach realizacji usług edukacyjnych na wydziałach przekazywane są po zakończeniu każdego roku do wiadomości Rektora.

Wdrożony w Uczelni WSZiDJK nie przewiduje procedur mających na celu dokonywanie oceny przyjętego systemu gromadzenia i analizy danych oraz dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia.

Wg informacji uzyskanych w czasie wizytacji Dziekanat Uczelni gromadzi dokumentację dotyczącą zapewnienia jakości kształcenia w formie dokumentacji zbiorowej oraz indywidualnej poszczególnych studentów. Dokumentacja ta jest odpowiednio opisana i uporządkowana. Analizę semestralną (formalną) przeprowadza Dziekan. Raporty z przeprowadzonej analizy są przedstawiane RW i Konwentowi Uczelni. Analiza danych ma charakter interpretacji ilościowych (w postaci dokładnych statystyk) brak jest analiz jakościowych (wniosków i rekomendacji wynikających z ankiet).

W czasie wizytacji przedłożono dokumenty potwierdzające, iż tylko niektóre elementy funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia, a opisane w kryteriach 6.1.1. – 6.1.7 są przedmiotem obrad jednostek je realizujących. Są to: protokoły Konwentu i RW.

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

WSZiDJK zawiera informacje na temat udostępniania informacji o ofercie edukacyjnej, zasobach infrastruktury, współpracy zagranicznej, aktywności organizacji studenckich oraz wsparciu materialnym dla studentów. Informacje te są przekazywane na stornie internetowej Uczelni, w trakcie wizyt w wybranych szkołach średnich, oraz podczas środowiskowych imprez o zasięgu lokalnym.

Wdrożony w Uczelni WSZiDJK nie przewiduje procedur mających na celu dokonywanie oceny dostępu do informacji o programie kształcenia.

W czasie wizytacji poinformowano, iż w zakresie polityki informowania studentów nt. efektów kształcenia oraz innych istotnych dla procesu dydaktycznego elementów, Uczelnia realizuje powszechnie przyjęte standardy w tym zakresie. Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia oraz informacje o sposobach ich oceny i weryfikacji znajdują się w sylabusach, które są przekazywane podczas pierwszych zajęć. Plany studiów są dostępne na stronie internetowej, która zawiera również podstawowe informacje ogólnouczelniane dotyczące zasad rekrutacji, organizacji roku akademickiego oraz dane kontaktowe i informacje o dyżurach pracowników. Dodatkowe informacje można uzyskać od pracowników Dziekanatu. Wyniki egzaminów i zaliczeń ustnych ogłaszane są bezpośrednio po ich zakończeniu, zaś prac pisemnych w sposób uzgodniony z egzaminatorem lub poprzez indywidualne konta internetowe.

Dostępność i aktualność tych informacji nie jest w pełni śledzona i weryfikowana przez system, który powinien weryfikować zapewnienie studentom dostępu do aktualnych informacji o programach kształcenia, zakładanych efektach kształcenia, procedurach toku studiów. Nie jest też weryfikowana aktualność i kompletność informacji zamieszczanych stronie internetowej Uczelni niezbędnych dla studentów.

Oceniając powyższe należy uznać je za nie w pełni zapewniające wszystkim interesariuszom wewnętrznym dostęp do aktualnych informacji o procesie kształcenia i jego wynikach w stopniu odpowiadającym ich potrzebom.

Studenci posiadają dostęp do informacji o programie oraz procesie kształcenia na podstawie tablic informacyjnych w budynku dydaktycznym, strony internetowej oraz dokumentacji udostępnianej przez administrację wizytowanej jednostki.

6.2. *Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.*

Ocenę skuteczności wewnętrznego systemu zapewniają realizowane w oparciu o „Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w Szkole Wyższej im. Bogdana Jańskiego” działania dotyczące m.in. monitorowania procesu kształcenia oraz podejmowane działania doskonalące. Działania te nadzorowane są przez Kolegium Wydziału, kierowników funkcjonujących katedr, oraz kierowników specjalności.

Ocena wewnętrzna jakości kształcenia dokonywana jest m.in. poprzez ocenę :

- stosowanych form, kryteriów i weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia,
- ocenę kadry dydaktycznej – przez ankietę studencką i hospitacje przez kierownictwo wydziału.

Regularna ocena i ich analiza przyczynia się do poprawy procesu dydaktycznego, co skutkuje korektami w procesie dyplomowania i egzaminowania. Wiele działań wynika także z sugestii studenckich.

1. Ocena kryterium 6 – w pełni

2. *Uzasadnienie:*

Podsumowując można stwierdzić, iż WSZiDJK obejmuje prawie wszystkie obszary mające wpływ na jakość kształcenia. Są one spójne i zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami.

- Ocena efektów kształcenia oraz modułów/przedmiotów kształcenia prowadzi do ich ewentualnych zmian. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy.
- Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia służy do doskonalenia procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania tych efektów, a polega na ocenie ich zgodności z oczekiwaniami pracodawców oraz potrzebami rynku pracy. Monitorowanie oraz przegląd zakładanych efektów kształcenia oraz programów jest prowadzony w ciągu roku akademickiego. Procesem monitorowania nie są również objęte praktyki zawodowe.
- Proces weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich formach i rodzajach zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich w stosunku do przyjętych efektów kształcenia i metodami zapewniającymi skuteczną weryfikację stopnia ich osiągnięcia, a jego prawidłowość polega na ich monitorowaniu i analizowaniu, zaś formułowane wnioski są

podstawą dokonywanych ich ewentualnych zmian.

- Uczelnia określiła zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.
- Monitorowanie losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy i osiągniętych przez nich efektów kształcenia zostało opisane w WSZiDJK. Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów, nie tylko z uwagi na przepisy prawa, ale ich uzasadnienie dla działalności projakościowej.
- Przegląd działań dotyczących weryfikacji kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia oraz stosowanych w ich ramach metod dowodzi, że przedmiotem dokonywanej analizy i oceny jest cała sfera aktywności dydaktycznej pracowników. Wskazane byłoby objęcie oceną pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.
- Dokumentacja zawierająca ocenę kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów stanowi podstawę prowadzonej przez Dziekana i Władze Uczelni polityki doskonalenia jakości realizacji procesu kształcenia przez kadrę akademicką oraz kreowanej polityki kadrowej Uczelni. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich, w tym zawartej w ankietach studenckich prowadzą, co stwierdzono analizując przedłożone przez Uczelnię dokumenty, do zmian mających na celu doskonalenie procesu kształcenia.
- Wskazane byłoby włączenie w realizowany dotąd zestaw działań zamierzających do zapewnienia właściwej jakości procesu kształcenia na ocenianym kierunku, procedury oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej, oraz objęcie tą procedurą wszystkich interesariuszy wewnętrznych uczestniczących w procesie realizacji.
- Wdrożony w Uczelni WSZiDJK nie przewiduje procedur mających na celu dokonywanie oceny przyjętego systemu gromadzenia i analizy danych oraz dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia.
- W zakresie polityki informowania studentów nt. efektów kształcenia oraz innych istotnych dla procesu dydaktycznego elementów, Uczelnia realizuje powszechnie przyjęte standardy w tym zakresie. Dostępność i aktualność tych informacji nie jest w pełni śledzona i weryfikowana przez system, który powinien weryfikować zapewnienie studentom dostępu do aktualnych informacji o programach kształcenia, zakładanych efektach kształcenia, procedurach toku studiów. Nie jest też weryfikowana aktualność i kompletność informacji zamieszczanych stronie internetowej Uczelni niezbędnych dla studentów.
- Zwiększenie zaangażowania studentów w prace oraz udział w poszczególnych etapach systemu zapewnienia jakości kształcenia,
- Opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu informowania studentów o wnioskach z procesu ankietyzacji i działaniach doskonalących podejmowanych na tej podstawie w celu zwiększenia udziału studentów w ww. badaniu,
- Rozważenie wdrożenia wewnętrznego badania losów absolwenta oraz wdrożenie wniosków po badaniach celem zwiększenia jakości kształcenia,